

tím ještě nevztáhla a není pro ně exekučního titulu, a, pokud naopak jde o pozdější odepsání, tím výpověď na odepsané parcely neztratila účinku a je pro ně i nadále exekuční titul, předpokládajíc, že ohledně nich trvá svazek zabranosti. A tu ovšem tvrdí stěžovatel, že nastaly změny vyloučením ze záboru podle Šu 3 písm. a) záb. zák. a ponecháním podle Šu 20 příd. zák., z nichž prý však jen některé jsou do seznamu parcel k exekučnímu návrhu připojeného pojaty. Ale vystoupí-li parcela po výpovědi ze záboru, zakládá to pro exekuta opoziční nárok (§ 35 ex. ř.), který v řízení agrárně-reformním uplatňovati sluší ovšem ne sice žalobou a sporem, nýbrž pouhou žádostí, o níž se rozhodne v řízení nesporném (rozh. čís. 4829 sb. n. s.). Arci právě proto, že jde o řízení nesporné (a ne exekuční, kde by to možno nebylo, arg. § 3 a 55 druhý odstavec ex. ř.), není vyloučeno, by se hned při povolení exekuce nevzal na takové vystoupení ze záboru zřetel, když je soudci známo a je naprosto jisté (§ 2 čís. 6 nesp. říz.), takže, kdyby to exekut třeba v rekursu originálním vyhotovením příslušného rozhodnutí Státního pozemkového úřadu prokázal, bylo by na to lze vzít zřetel, ježto v řízení nesporném novoty jsou i v rekursu přípustny (§ 10 nesp. říz.), avšak když exekut tak neučinil, ba vůbec ani údanlivého rozhodnutí necituje ani parcel, kterých se to týče, neudává, takže ani pro nějaké šetření není podkladu, nezbývá, než aby na uplatňování takového opozičního nároku poukázán byl.

Když stěžovatel sám praví, že nepopírá, že je vlastníkem nemovitostí, o které jde v exekučním návrhu, netvrdí, že nebyly vypovězeny, bylo by zcela zbytečno, by prvý soudce před povolením exekuce byl si vyžadoval výtahy ze zemských desk, aby přezkoumal seznam návrhu připojený. Vždy může jíti jen o konkrétní výtky a ty všechny posud selhaly. Obdoba §§ 90, 91 a 133 ex. ř. je zcela nemístná a zbytečná.

Stěžovatel má pravdu, že podle Šu 83 náhr. zák. vztahuje se osvobození od kolků na obě strany, a bylo tedy v tomto bodě stížnosti vyhověti.

Čís. 6523.

Právní účinnost veřejné obchodní společnosti nastává toliko vzhledem k osobám třetím teprve zápisem do obchodního rejstříku (započetím obchodů), povinnosti a práva mezi společníky vznikají dnem, kdy nabyla společenská smlouva účinnosti.

Žaloba o zrušení společenské smlouvy není určovací žalobou ve smyslu §u 228 c. ř. s.

Měli-li podle společenské smlouvy všichni veřejní společníci věnovati veškeré síly a schopnosti společnému provozování živnosti a společnému obchodování, jest důvodem ke zrušení společenské smlouvy, postoupil-li jeden z více společníků druhému veškerá práva a nároky

ze smlouvy společenské, tím více, byl-li postoupivší společník oprávněn zastupovati společnost kolektivně s dalším společníkem.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1926, Rv I 868/26.)

Žalobce uzavřel se žalovaným Emilem G-em, svým zetěm, a žalovanou Slávou G-ovou, svou dcerou, společenskou smlouvu. Smlouva byla uzavřena za příčinou sňatku žalovaných, k němuž došlo dne 17. listopadu 1919. Předmětem společenského podniku bylo provozování zahradnictví a veškeré výroby, s touto živností jakkoliv související. Společnost zastupoval žalobce se žalovaným Emilem G-em kolektivně. Všichni společníci se zavázali, že veškeré své síly a schopnosti zejména potřebnou práci fysickou a duševní jakož i potřebnou finanční podporu věnují společnému provozování zahradnické živnosti a společnému obchodování. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce zrušení společenské smlouvy kromě jiných důvodů, jež tu v úvahu nepřicházejí, proto, že Emil G. postoupil svůj společenský podíl Slávě G-ové. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í soud napadený rozsudek potvrdil a uvedl mimo jiné v d ů v o d e c h: Na základě skutkových zjištění dospěl soud první stolice správně k tomu výsledku, že nemožnost splnění smlouvy pro nepříznivý poměr žalovaných k žalobci, nemožnost splnění smlouvy z toho důvodu, že žalovaní ve společenství vůbec ani nenastoupili a ani potřebnou práci fysickou a duševní, jakož i potřebnou finanční podporu neposkytlí a konečně nemožnost splnění smlouvy z toho důvodu, že žalovaný Emil G. postoupil svá práva ze smlouvy společenské žalované Slávě G-ové, jsou oněmi důležitými důvody, jaké článek 125 obchodního zákona má na zřeteli. Tento nepříznivý vzájemný poměr stran mezi sebou týká se nejen stránky osobní, nýbrž i stránky obchodní, neboť nelze si dobře představití zdárné vedení obchodu, pakli společníci jsou proti sobě v poměru nepřátelském. Žalovaní to byli, kteří opomenuli konati hlavní povinnosti jim jako společníkům příslušející (čl. 125 čís. 3 obch. zák.), ve společenském závodě nepracovali, o finanční stránku závodu se nestarali a to, že by je byl žalobce sám ku spolupráci v závodě nepřipustil, zjištěno nebylo. Chování žalovaných oproti společnému podniku lze ovšem vysvětliti tím, že smlouva společenská uzavřena byla dne 14. listopadu 1919, ale žalovaní již od 28. ledna 1920 společně domácnosti nesdíleli. Správné jest, pokládá-li soud první stolice za důležitý důvod ku zrušení veřejné obchodní společnosti v souzeném případě, že žalovaný Emil G. postoupil svá práva ze smlouvy společenské žalované Slávě G-ové. Nerozhodno jest, co zavedlo podnět k tomuto postupu, který vůbec bez souhlasu žalobce jako společníka právně uskutečniti se nedá (čl. 123 obč. zák.). Žalovaní sami netvrdí, že žalobce souhlas k převodu společenských práv dal, a nelze již z toho důvodu usuzovati na možnost takového postupu bez svolení žalobce jako společníka, ježto by žalobce měl se spokojiti se společníkem jedním, kdežto společenskou smlouvu ujednal počítaje s prací a finanční podporou dvou společníků. Zdali postoupení práv ze smlouvy společenské stalo se teprve po podání žaloby, jest nerozhodné, rozhodný jest

stav v době vydání rozsudku. Za daného stavu věci jsou tu důležité důvody pro zrušení společnosti ve smyslu čl. 125 obch. zákona.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaní napadají rozsudek odvolacího soudu z dovolacího důvodu čís. 4 Šu 503 c. ř. s. Dle mínění žalovaných nebylo při řešení sporu použiti obchodního zákona, nýbrž obecného zákona občanského, poněvadž čl. 125 obch. zákona jedná o zrušení veřejné obchodní společnosti, nemluví však o zrušení společenské smlouvy, která o sobě není obchodní věcí, ani nezaložila právních poměrů, k nimž se předpisy obchodního zákona vztahují, a obchodní společnost, k jejímuž zřízení se společenská smlouva nesla, nikdy se nestala existentní. Bylo proto dle názoru dovolatelů řešiti otázku, zda jest odůvodněn nárok na zrušení smlouvy, dle Šu 1175 obch. zák. a násl. a, poněvadž občanský zákoník v hlavě 27 o zrušení společenské smlouvy neustanovuje více, než co uvedeno jest v Šu 1205 obch. zák., bylo prý posuzovati věc dle obecných předpisů hlavy 17 obch. zák., zejména Šu 917 obch. zák. a násl. Z toho pak dovozují dovolatelé dále, že je žaloba předčasná, neboť prý žalobce nedal před podáním žaloby přiměřené lhůty k plnění závazků, které žalovaní smlouvou na sebe vzali. Leč dovolatelé přehlízejí, že právní účinnost veřejné obchodní společnosti nastává toliko v poměru k osobám třetím teprve zápisem do obchodního rejstříku, pokud se týče započítím obchodů (čl. 110 obch. zák.), kdežto právní poměry mezi společníky řídí se dle společenské smlouvy. Vznikly tedy povinnosti a práva z této smlouvy dnem, kdy nabyla právní účinnosti smlouva, to jest dnem uzavření manželského sňatku žalovaných Emila G-a a Slávy G-ové (odst. 13 smlouvy společenské), to jest dnem 17. listopadu 1919. Ježto není sporu, že úmysl stran nesl se k tomu, zříditi veřejnou obchodní společnost ve smyslu čl. 85 obch. zák., spadá založení a zrušení smlouvy v jedno se založením a zrušením obchodní společnosti na této smlouvě se zakládající a bylo proto řešiti otázku, zda jest odůvodněn nárok na zrušení smlouvy podle čl. 125 obch. zák. Tím pozbývají významu veškeré z mylného názoru dovolatelů vyvozované další námitky. Dále namítají dovolatelé, že tu jde vlastně o žalobu určovací, a že proto se měl odvolací soud zabývatí otázkou, jsou-li tu podmínky Šu 228 c. ř. s. I tato námitka je lichá. Žalobce nedomáhá se určení, že trvá nějaký právní poměr, nýbrž žádá o zrušení společenské smlouvy. Toto zrušení je závislým na vyřešení předběžné otázky skutkové, zda tu jest důležitý zrušovací důvod po rozumu čl. 125 obch. zák., nikoliv na řešení otázky, zda právní poměry smlouvou založené trvají, či nikoliv. Tato posléze naznačená otázka naopak je závislou na tom, bude-li zrušena smlouva čili nic. Správně rozhodl odvolací soud otázku, je-li tu důležitý důvod ke zrušení společenské smlouvy. Nižšími soudy bylo zjištěno, že manželství žalovaných bylo rozsudkem ze dne 1. června 1922 rozvedeno a dle spisu notářského ze dne 29. prosince 1921 a dopisu ze dne 1. srpna 1922 postoupil žalovaný Emil G. své spolužalované manželce čtvrtinu domu čp. 293 a veškerá práva a nároky, vyplý-

vající ze smlouvy společenské, jež mu příslušely podle ujednání se žalobcem po rozumu spisu notářského ze dne 19. listopadu 1919. Emil G. podle toho vystoupil ze smlouvy a dal na jevo, že nadále povinností, jež dle smlouvy na se vzal, plniti nechce a nebude. Toto jednání samo o sobě zakládá ve smyslu čl. 125 čís. 1 a 3 obch. zák. důležitý důvod ke zrušení smlouvy, dle níž veřejná obchodní společnost zřízena byla mezi žalobcem, Emilem G-em a Slávou G-ovou a obě strany, jak žalobce, tak i Emil G. se Slávou G-ovou, měli věnovati veškeré síly a schopnosti, zejména potřebnou práci fysickou a duševní i potřebnou finanční podporu společnému provozování živnosti a společnému obchodování (odst. 9. smlouvy), a dle níž dokonce měl Emil G. společně (kolektivně) se žalobcem společnost zastupovati na venek (odst. 8 smlouvy). Vystoupením Emila G-a ze smlouvy odpadl důležitý předpoklad smlouvy, totiž jeho spolupráce, a nemůže žalobce býti přidržován, by prováděl podnik jen se žalovanou Slávou G-ovou, tedy za podmínek zcela jiných a za podstatně změněného společenského poměru. Že vystoupení Emila G-a a postoupení práv ze smlouvy společenské stalo se teprve po podání žaloby, jest nerozhodno, poněvadž, jak již odvolací soud správně zdůraznil, rozhoduje stav v době vydání rozsudku. Jelikož stačí ke zrušení smlouvy důležitý důvod jeden, není třeba zabývati se dále otázkou, zdali tu jsou ještě jiné důležité důvody, jež doličuje odvolací soud v důvodech svého rozsudku a jichž správnost dovolatelé popírají. Že jest nerozhodna pohnutka, jež žalobce přiměla k tomu, by užil práva na zrušení smlouvy, odvolací soud taktéž správně již odůvodnil.

Čís. 6524.

Oddělné právo pronajímatele ku vneseným svrškům nájemcovým nezaniká (§ 12 vyr. ř.), třebas se zájemní popsání svršků stalo v posledních šedesáti dnech před zahájením vyrovnání o jmění dlužníka.

Oddělné právo opravňuje věřitele pouze, že může uspokojení své pohledávky bez ohledu na vyrovnání, zejména bez ohledu na ujednanou kvotu a sjednané lhůty, hledati z předmětů postižených oddělným právem, ale jinak podléhá pohledávka jeho vyrovnání a může mu býti přiznáno právo na zaplacení toliko v mezích a podle vyrovnání.

Domáháno-li se v žalobě proti vyrovnacímu dlužníku zaplacení nájemného bez obmezení, neodporuje šu 405 c. ř. s., byl-li dlužník uznán povinným zaplatiti nájemné pod exekucí na svršky stížené oddělným právem pro žalobce, jinak toliko v mezích a podle vyrovnání. Lhostejno, že v době vynesení rozsudku prvního soudu nebyla dosud vyrovnací kvota splatnou.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1926, Rv I 1166/26.)

O jmění žalovaného bylo dne 19. března 1925 zahájeno vyrovnací řízení, za něhož došlo dne 19. září 1925 k vyrovnání na 35%. Žalobě o zaplacení činže 3.961 Kč 28 h za první čtvrtletí roku 1925 vyhověl